

Statencommissiestuk

**Evaluatie primair kwantitatief grondwatermeetnet
Drenthe**

Advies: ter behandeling in de Statencommissie Milieu, Water en Groen op
10 september 2001

C-stuk

Behandeld door de heer W.H. Hut, telefoonnummer (0592) 365809
Portefeuillehouder: de heer S.B. Swierstra

Inleiding

In 1985 is door de toenmalige TNO grondwater in samenwerking met de provincie Drenthe een ontwerp gemaakt voor het zogenaamde primair grondwatermeetnet Drenthe. In dit primaire meetnet worden grondwaterstanden en stijghoogten gemeten. Met de uitvoering van de inrichting van het meetnet is destijds gefaseerd een aanvang gemaakt. Zo rond 1990 was het meetnet nagenoeg volledig ingericht.

Nu een behoorlijke reeks van jaren is gemeten, is het een goed moment om na te gaan of de destijds geformuleerde doelstellingen inderdaad gehaald kunnen worden (eerste fase). Gelijktijdig met het door ons vaststellen van het ontwerpmeetnet op 4 juni 1985, is ook in een evaluatiemoment voorzien.

Daarnaast is het zinvol om op basis van de uitkomsten van deze evaluatie na te gaan of het huidige meetnet ook voldoende inzicht en mogelijkheden biedt om te voldoen aan doelstellingen, zoals die nu met de huidige inzichten worden geformuleerd. Ook moet dan bekeken worden of het mogelijk is een koppeling te maken met informatie (meetgegevens) uit de meetnetten van terreinbeheerders (tweede fase).

Vervolgens kan aan de hand van de dan beschikbare informatie een optimalisatie van het huidige meetnet plaatsvinden (derde fase).

Advies

1. Instemmen met de voorgenomen evaluatie van het primair kwantitatief grondwatermeetnet Drenthe.
2. Instemmen met een gefaseerde uitvoering en te starten met de uitvoering van de eerste fase conform het voorstel van het NITG-TNO.
3. Instemmen met het beschikbaar stellen van een bedrag van f 130.000,--/€ 58.991,43¹ voor het totale onderzoek ten laste van het Grondwaterfonds.

Meetbaar/Beoogd beleidseffect

Een optimaal meetnet afgestemd op de beleidsvragen van de provincie Drenthe.

Het meetnet ten behoeve van grondwaterstanden en stijghoogten wordt gebruikt voor ondersteuning van de beleidsadvisering. De gegevens worden opgeslagen in een externe database (DINO-GW) en worden onder andere gebruikt in het geohydrologisch informatiesysteem REGIS (regionaal geohydrologisch informatiesysteem).

¹ Het in dit schrijven opgenomen bedrag in euro's is bedoeld als gewenningsinformatie. Hieraan kunnen geen rechten ontleend worden.

Argumenten

- 1.1. *Het is niet duidelijk of het meetnet voldoet aan de bij het ontwerp beschreven voorwaarden.*

Bij het ontwerp van het meetnet (1985), is een aantal aannames gedaan en is met behulp van een statistisch pakket een voorstel voor een meetnetinrichting gemaakt. Vervolgens is het meetnet conform dat ontwerp ingericht. Om na te gaan of voldoende en op de juiste plaatsen grondwaterstanden en stijghoogten worden gemeten is een evaluatie nodig. Aangezien er in ruime mate metingen zijn uitgevoerd is nu het moment aangebroken om na te gaan of de inspanningen die worden gedaan op de diverse locaties, goede keuzes zijn geweest. Met andere woorden, meten wij op de juiste locaties, meten wij niet te veel, meten wij niet te vaak. Het resultaat kan natuurlijk ook zijn dat wij meer moeten meten en eventueel op andere locaties.

- 1.2. *Het is niet duidelijk of het meetnet aansluit bij de nieuwe provinciale meetdoelen die destijds bij het ontwerp nog niet in beeld waren.*

De ontwikkeling van het grondwaterbeheer heeft zich sinds het ontwerp van het meetnet doorgezet. Ontwikkelingen als integraal waterbeheer en grondwatersysteembenadering brengen andere vragen met zich mee. De vraag is in hoeverre de primaire meetnetten kunnen worden afgestemd op deze nieuwe aandachtsvelden.

- 1.3. *Evaluatie van het Drentse meetnet sluit goed aan bij het landelijke onderzoek naar provinciale grondwatermeetnetten in opdracht van onder andere het Interprovinciaal Overleg (IPO).*

Al ten tijde van het Grondwaterplan had de provincie Drenthe het voornemen het meetnet te zijner tijd te evalueren. Evaluatie is destijds achterwege gebleven omdat er in IPO-verband besloten was eerst een methode te ontwikkelen waarmee deze evaluatie op een uniforme wijze in meerdere provincies kon worden toegepast. Dit landelijke onderzoek is nu afgerond en al toegepast in Gelderland.

- 2.1. *Door een gefaseerde aanpak is bijsturing tijdens het onderzoek mogelijk en is er meer grip op de uiteindelijke uitgave.*

Om financieel zicht te houden op de prijs/prestatieverhouding is gekozen voor een gefaseerde aanpak. Bij elke stap hoort een bepaalde hoeveelheid vooraf omschreven werk en rapportage. Afhankelijk van het resultaat kan de volgende fase worden ingevuld. Bij elke fase weet je (vooraf) wat de kosten zijn en kun je met de uitkomsten van het vorige onderzoek verder werken. Mocht bijvoorbeeld blijken dat het huidige meetnet niet voldoet aan de destijds geformuleerde doelstellingen dan kun je fase 2 overslaan en gelijk doorgaan met fase 3, het optimaliseren van het huidige meetnet op basis van huidige inzichten en de op dit moment geldende (herziene) doelstellingen.

2.2. *Het voorstel van NITG-TNO geeft invulling aan deze gefaseerde aanpak.*

In het voorstel van NITG-TNO zijn de verschillende fasen van het totale onderzoek globaal omschreven en is de eerste fase verder concreet uitgewerkt. Daarnaast is NITG-TNO het kennisinstituut voor meetnetbeheer. In die hoedanigheid heeft het ook het landelijke onderzoek naar meetnetevaluatie uitgevoerd. Ook heeft het de evaluatie in Gelderland voor zijn rekening genomen.

3.1. *Financiering past binnen de doelstellingen van het Grondwaterfonds.*

Vanuit het Grondwaterfonds worden jaarlijks het onderhoud en het beheer van het meetnet gefinancierd. Hiervoor is jaarlijks een bedrag van f 480.000,--/€ 217.814,50 gereserveerd. In het Grondwaterfonds biedt dit voldoende ruimte om een dergelijk onderzoek te financieren.

Uitvoering

Tijdsplanning

De evaluatie (eerste stap) zal circa negen weken in beslag nemen en zal afhankelijk van de vakanties een doorlooptijd hebben van maximaal drie maanden.

Afhankelijk van de uitkomsten moet bezien worden of de tweede fase nodig is of niet. De geschatte tijd die hiervoor benodigd is zal ca. vier à vijf weken zijn na opdrachtverlening.

De derde fase (optimalisatie) die altijd nodig is zal ook ca. vier à vijf weken vergen, maar is sterk afhankelijk van de uitkomsten van fase 1 en kan eventueel langer duren.

Financiën

Totale kosten	f 130.000,--/€ 58.991,43, waarvan f 59.381,--/€ 26.945,42 voor de eerste fase
Externe kosten	n.v.t.
Kosten voor de provincie	f 130.000,--/€ 58.991,43
Uit het budget: Grondwaterfonds (16000062, taak 3)	

Monitoring en evaluatie

N.v.t.

Extern betrokkenen

NITG-TNO

Communicatie

N.v.t.

Bijlagen

Geen.

Ter inzage in de leeskamer

N.v.t.

Assen, 23 augustus 2001

Kenmerk: 34/6.26/2001006096

Gedeputeerde staten van Drenthe,

A.L. ter Beek, voorzitter

H. Rappa-Velt, griffier

ms/coll.

